

man lægge Mærke til, at skulde det ogsaa indtræde, at en saadan Krigsvanfør skulde miste det andet Liv, saa vilde altid den Ressource være tilbage at sætte ham op i første Klasse, skjøndt jeg gjerne indrømmer, at man skal gjøre hvad man kan for at forebygge det. Jeg troer saaledes tildeels at have inøbegaaet de fleste af det ærede Medlems Bemærkninger; og tildeels at have retfærdiggjort de Grunde, hvorfor jeg har søgt at forandre denne Klasseinddeling. Jeg gjentager, at Forandringen ligger hovedsagelig deri, at det har været mig om at gjøre at bringe Betingelserne i en saadan Form, og udtale dem paa en saadan Maade, at de bleve mere hynlige og haandgribelige for den hele store Verden, og at man behøver mindre Lægeffjon for at dømme dem imellem. Jeg vil ærligt tilstaae, at jeg vil gjøre Alt, hvad der staaer i min Magt, for saalkdet som muligt at dele Dommermyndigheden i dette Capitel med Lægerne. Jeg vil ikke paa nogen Maade overlade dem den afgjørende Stemme, jeg vil hellere beholde dem som veiledende end som afgjørende just i denne Sag.

Fønger: Jeg skal dog tillade mig at sige nogle faa Ord om Lægerne, som den ærede Rigsdagsmand berørte meget ublidt, ikke fordi jeg tilfældigviis hører til denne Stand; thi jeg vilde ansee det for at være en meget slet Taktik, om man, fordi man hører til en Stand, som angribes, strax vilde staae op som Forsvarer for den, og jeg antager desuden, at vi her blot ere Rigsdagsmand uden Hensyn til den Stand, hvortil vi høre; men fordi det foreliggende Forslags Skjæbne, navnlig den Deel deraf, som angaaer Sygdomme, jo vistnok for en stor Deel afhænger af hvor megen Tillid man sætter til det Skjøn, som Lægerne ved en saadan Leilighed have afgivet. Den ærede Rigsdagsmand synes ikke at have megen Tillid til Lægernes Indsigt, og det er en Anskuelse, som han vistnok deler med Nogle, men jeg maa dog tillade mig at bemærke, at jeg ikke kan troe, at denne Anskuelse kan være synderlig udbredt, thi ellers vilde man neppe gjøre saa meget Brug af Lægerne, som man gjør baade i og udenfor det militaire Liv. Den ærede Rigsdagsmand har gjort nogle Gr-

faringer i saa Henseende, som have gjort et dybt Indtryk paa ham, han har seet undertiden Læger erklære Mand for syge, som 3 eller 4 Dage derefter vare raske; det er vel undertiden Tilfældet, men deraf kan man ikke tage Anledning til at beskylde Lægerne for at have taget Feil; thi Manden kan jo være kommen sig imidlertid, og det synes, at selv om man vil indrømme, hvilket jeg naturligtviis med den største Frimodighed gjør, at Lægerne i mange Tilfælde ere udsatte for at tage Feil, saa er det noget, som Lægekunsten ialtsald har tilføles med forskjellige andre Videnskaber, og navnlig med den, som her staaer den nærmest, nemlig Krigskunsten, thi sammenligner man den med Lægekunsten, saa synes det mig, at der vistnok i den begaaes daglig ligesaa mange Feiltagelser, og at dens System er ligesaa mangelfuldt, om ikke mere mangelfuld end Lægevidenskabens (Tscherning: Ja, det skal jeg bevidne). Altsaa synes der mig i dette Punkt, hvor Læger og Krigere støde sammen, ikke at være nogen Grund til at den ene Part lader den anden Noget høre (Latter). Jeg finder derimod, at den ærede Rigsdagsmand, har udtalt en Anskuelse, som jeg vilde ønske, at han ikke havde udtalt, det er nemlig den, at Lægerne ved en saadan Leilighed som denne skulde komme til at afgive et Skjøn, om hvilke de maatte erkjende i deres Hjerte, at der ikke var noget Sandt deri, at de af Medlidendeshensyn skulle lade sig lede til at stemple en Mand som Krigsvanfør, som virkelig ikke var det. Den ærede Rigsdagsmand maa formodentlig have hentet sin Erfaring i saa Henseende fra en Periode, da Armeen var meget slet forsynet med Læger, som vare flette baade i Henseende til Kundskaber og i Henseende til Moralitet, men saa troer jeg nok at kunne forstikke efter mit personlige Kjendskab til de allerfleste Læger, som ere ansatte i Armeen, at de ere honnette og veltænkende Mænd, som ere vant til at veie ethvert Skjøn, som de afgive, og det tør jeg indestaae den ærede Rigsdagsmand for, at dersom han vil betroe vore militaire Læger, at stemme med ved denne Leilighed, saa skal hans Tillid i saa Henseende ikke blive skuffet. Jeg maa i ethvert Tilfælde antage, at Lægerne maae ligesaa fuldt staae til Troende i deres